



**Republica Moldova**

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

**DECIZIE**

**DE INADMISIBILITATE**

*a sesizării nr. 137g/2016*

privind excepția de neconstituționalitate a art. 1446 din Codul civil  
*(inadmisibilitatea transmiterii prin moștenire  
a drepturilor și obligațiilor cu caracter personal)*

CHIȘINĂU

18 noiembrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,  
DI Aurel BĂIEȘU,  
DI Tudor PANȚÎRU,  
DI Victor POPA,  
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,  
cu participarea dlui Marcel Lupu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 17 noiembrie 2016,  
Înregistrată la aceeași dată,  
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,  
Având în vedere actele și lucrările dosarului,  
Deliberând la 18 noiembrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

## ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 1446 din Codul civil al Republicii Moldova, ridicată de către Ludmila Botnariuc, parte în dosarul nr. 25/8-37/2016, aflat pe rolul Judecătoria Bălți.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 17 noiembrie 2016 de către judecătorul Natalia Costaș, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

### A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o hotărâre din 1 iulie 2013, Judecătoria Bălți a dispus încasarea de la Botnariuc Ludmila în beneficiul lui M.M. a cheltuielilor de judecată în sumă de 1000 lei, fiind eliberat în acest sens un titlu executoriu.

4. În perioada executării silite a titlului executoriu, M.M. a decedat.

5. La 10 martie 2016, moștenitorul legal M.I. a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Bălți, prin care a solicitat înlocuirea părților în procedura de executare.

6. La 7 noiembrie 2016, Ludmila Botnariuc a depus o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

7. Prin încheierea din 7 noiembrie 2016, instanța de judecată a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

### B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

## Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

9. Prevederile relevante ale Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 (M.O., 2002, nr. 82-86, art. 661) sunt următoarele:

### Articolul 1446 Inadmisibilitatea transmiterii prin moștenire a drepturilor și obligațiilor cu caracter personal

„În patrimoniul succesoral nu se includ drepturile și obligațiile patrimoniale care poartă caracter personal și care pot aparține doar celui ce a lăsat moștenirea și nici drepturile și obligațiile, prevăzute de contract sau de lege, care sunt valabile numai în timpul vieții celui ce a lăsat moștenirea și care încetează la decesul lui.”

## ÎN DREPT

### A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că Judecătoria Bălți a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de M.I. împotriva sa privind înlocuirea părților în procedura de executare, deși trebuia să o respingă, în temeiul art. 1446 din Codul civil.

11. Astfel, autorul excepției invocă încălcarea drepturilor sale, garantate de art. 20 din Constituție, și solicită Curții Constituționale să exercite controlul asupra legalității acțiunilor instanței de judecată.

### B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către Ludmila Botnariuc, parte în dosarul nr. 25/8-37/2016, aflat pe rolul Judecătoriei Bălți, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit.a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. În speță, deși în încheierea Judecătorei Bălți se indică solicitarea de a exercita controlul constituționalității prevederilor art. 1446 din Codul civil, Curtea constată că autorul excepției solicită *de facto* **controlul asupra legalității acțiunilor instanței de judecată**, ca urmare a acceptării spre examinare a cererii de chemare în judecată înaintată împotriva sa, **fără a contesta anumite prevederi legale în raport cu dispozițiile constituționale.**

17. În Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, Curtea a statuat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii anumitor condiții, inclusiv dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, iar prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea litigiului.

18. Așadar, Curtea constată că instanța de judecată a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a dispus transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare, cu toate că pretențiile invocate în sesizare **nu constituie un obiect al excepției de neconstituționalitate.** Or, excepția de neconstituționalitate reprezintă **mijlocul de apărare împotriva normelor care sunt în contradicție cu prevederile Constituției, și nu împotriva modului de apreciere a normelor legale de către instanțele de drept comun.**

19. Prin urmare, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate se încadrează în sfera unei problematici care excede controlului de constituționalitate. Respectiv, excepția este lipsită de obiect, motiv pentru care urmează a fi respinsă ca fiind vădit nefondată.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) și e) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

#### DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1446 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, ridicată de Ludmila Botnariuc, parte în dosarul nr. 25/8-37/2016, aflat pe rolul Judecătorei Bălți.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 18 noiembrie 2016

DCC nr. 86

Dosarul nr. 137g/2016